

PRIPOROČILA

KOMISIJA

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 23. junija 2009

o referenčnih metapodatkih za Evropski statistični sistem

(Besedilo velja za EGP)

(2009/498/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 211 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski statistični kodeks ravnanja ⁽¹⁾, namenjen nacionalnim in skupnostnim statističnim organom, navaja 15 načel, povezanih z institucionalnim okoljem, statističnim procesom in statističnimi rezultati.
- (2) Načelo 15 Evropskega statističnega kodeksa ravnanja obravnava dostopnost in jasnost evropske statistike in hkrati poudarja, da morajo biti spremeni metapodatki dokumentirani v skladu s standardiziranim sistemom metapodatkov.
- (3) Referenčni metapodatki so sestavni del sistema metapodatkov vsakega statističnega organa.
- (4) S sprejetjem Evropskega statističnega kodeksa ravnanja so se nacionalni in skupnostni statistični organi zavezali visokokakovostni statistiki, ki zahteva tudi bolj pregledno in usklajeno poročanje o kakovosti podatkov.

(5) V okviru pobude SDMX o skupnih tehničnih in statističnih standardih za izmenjavo podatkov in metapodatkov, ki so jo oblikovali Banka za mednarodne poravnave, Evropska centralna banka, Statistični urad Skupnosti (Eurostat), Mednarodni denarni sklad, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, Združeni narodi in Svetovna banka, so bile vzpostavljene vsebinske smernice SDMX, ki podpirajo ustvarjanje in izvajanje usklajenih referenčnih metapodatkov v Evropskem statističnem sistemu.

(6) S pripravo referenčnih metapodatkov na podlagi usklajenega seznama statističnih konceptov v Evropskem statističnem sistemu, pri kateri lahko nacionalni in skupnostni statistični organi po potrebi dodajajo dodatne statistične koncepte s posebnih statističnih področij, je mogoče znatno povečati učinkovitost.

(7) Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ⁽²⁾ določa referenčni okvir za to priporočilo –

DRŽAVAM ČLANICAM PRIPOROČA:

1. Nacionalni statistični organi so pozvani, da uporabljajo statistične koncepte in podkoncepte iz Priloge, kadar so referenčni metapodatki urejeni na različnih statističnih področjih in kadar se referenčni metapodatki izmenjujejo v Evropskem statističnem sistemu in zunaj tega sistema.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije z dne 25. maja 2005 o neodvisnosti, celovitosti in odgovornosti statističnih organov držav članic in Skupnosti COM(2005) 217 konč.

⁽²⁾ UL L 87, 31.3.2009, str. 164.

2. Če je za posebna statistična področja potrebno, morajo nacionalni statistični organi dodati dodatne statistične koncepte na gornji seznam konceptov in podkonceptov.
3. Nacionalni statistični organi so pozvani k rednemu obveščanju Komisije (Eurostata) o uporabi konceptov in podkonceptov iz Priloge.

V Bruslju, 23. junija 2009

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Član Komisije

PRILOGA

Seznam statističnih konceptov in podkonceptov (vključno z opredelitvami konceptov in podkonceptov)

Številka	Koncepti	Podkoncepti	Opisi
1.	Kontaktne podatke		Individualne ali organizacijske kontaktne točke za podatke ali metapodatke, vključno z informacijami o tem, kako priti do kontaktnih točk.
1.1		Kontaktna organizacija	Ime organizacije kontaktnih točk za podatke ali metapodatke.
1.2		Enota kontaktne organizacije	Pododdelek organizacije, na katerega se je mogoče obrniti.
1.3		Kontaktno ime	Ime kontaktnih točk za podatke ali metapodatke.
1.4		Funkcija kontaktne osebe	Področje tehnične pristojnosti kontaktne osebe, na primer „metodologija“, „upravljanje podatkovnih zbirk“ ali „izkazovanje“.
1.5		Kontaktne poštne naslove	Poštni naslov kontaktnih točk za podatke ali metapodatke.
1.6		Kontaktne e-naslove	E-naslov kontaktnih točk za podatke ali metapodatke.
1.7		Kontaktne telefonske številke	Telefonska številka kontaktnih točk za podatke ali metapodatke.
1.8		Kontaktne številke telefaksa	Številka telefaksa kontaktnih točk za podatke ali metapodatke.
2.	Posodobitev metapodatkov		Datum, ko je bil element metapodatkov vstavljen ali spremenjen v zbirki podatkov.
2.1		Metapodatki nazadnje potrjeni	Datum zadnje potrditve upravljavca portala, da so poslani metapodatki še aktualni, čeprav vsebina ni bila spremenjena.
2.2		Metapodatki nazadnje poslani	Datum zadnjega izkazovanja metapodatkov.
2.3		Metapodatki nazadnje posodobljeni	Datum zadnje posodobitve vsebine metapodatkov.
3.	Statistična predstavitev		
3.1		Opis podatkov	Glavne, na razumljiv način opisane karakteristike podatkovnega niza, ki se nanašajo na izkazane podatke in kazalnike.
3.2		Sistem klasifikacije	Razporeditev ali razdelitev objektov v skupine na podlagi skupnih karakteristik teh objektov.
3.3		Zajetje po sektorjih	Glavni gospodarski ali drugi sektorji, zajeti s statistiko.
3.4		Statistični koncepti in opredelitve	Statistične karakteristike statističnih opazovanj.
3.5		Statistična enota	Subjekt, za katerega se iščejo informacije in za katerega se statistični podatki na koncu urejajo.
3.6		Statistična populacija	Skupno število ali populacija opredeljenega razreda ljudi, objektov ali dogodkov.

Številka	Koncepti	Podkoncepti	Opisi
3.7		Referenčno območje	Država ali geografsko območje, na katero se merjeni statistični pojav nanaša.
3.8		Zajeti čas	Časovno obdobje, za katero so podatki na voljo.
3.9		Bazno obdobje	Časovno obdobje, ki se uporablja kot podlaga indeksnega števila, ali na katero se nanaša konstantna časovna serija.
4.	Merska enota		Enota, v kateri se vrednosti podatkov merijo.
5.	Referenčno obdobje		Časovno obdobje ali trenutek, na katerega naj bi se merjeno opazovanje nanašalo.
6.	Institucionalni mandat		Niz pravil ali drug uradni niz navodil, ki dodeljujejo odgovornost in pristojnost organizaciji za zbiranje, obdelavo in izkazovanje statističnih podatkov.
6.1		Pravni akti in drugi dogovori	Pravni akti ali drugi uradni ali neuradni dogovori, ki dodeljujejo odgovornost in pristojnost agenciji za zbiranje, obdelavo in izkazovanje statističnih podatkov.
6.2		Izmenjava podatkov	Ureditev ali postopki za izmenjavo podatkov in usklajevanje med agencijami, ki pripravljajo podatke.
7.	Zaupnost		Lastnost podatkov, ki navaja, v kolikšni meri bi njihovo nepooblaščenno razkritje lahko škodovalo interesom vira ali drugih zadevnih strani.
7.1		Politika zaupnosti	Zakonodajni ukrepi ali drugi uradni postopki, ki preprečujejo nepooblaščenno razkritje podatkov, ki neposredno ali posredno identificirajo osebo ali gospodarski subjekt.
7.2		Zaupnost – obdelava podatkov	Pravila, ki se uporabljajo za obdelavo podatkov za zagotovitev statistične zaupnosti in preprečitev nepooblaščenega razkritja.
8.	Politika objave		Pravila za izkazovanje statističnih podatkov zainteresiranim stranem.
8.1		Koledar objav	Urniki datumov statističnih objav.
8.2		Dostop do koledarja objav	Dostop do informacij o koledarju objav.
8.3		Dostop uporabnikov	Politika objave podatkov uporabnikom, obseg izkazovanja (npr. za javnost, izbranim uporabnikom), kako so uporabniki obveščeni, da so bili podatki objavljeni in ali politika opredeljuje izkazovanje statističnih podatkov vsem uporabnikom.
9.	Pogostost izkazovanja		Časovni interval, v katerem se statistični podatki izkazujejo v določenem časovnem obdobju.
10.	Format izkazovanja		Mediji, s katerimi se statistični podatki in metapodatki izkazujejo.
10.1		Nova objava	Redna ali priložnostna sporočila za javnost, povezana s podatki.
10.2		Publikacije	Redne ali priložnostne publikacije, v katerih so podatki na voljo javnosti.
10.3		Spletna zbirka podatkov	Informacije o spletnih zbirkah podatkov, v katerih je mogoče dostopati do izkazanih podatkov.

Številka	Koncepti	Podkoncepti	Opisi
10.4		Dostop do mikropodatkov	Informacije o tem, ali se izkazujejo tudi mikropodatki.
10.5		Drugo	Sklicevanja na druga najpomembnejša opravljena izkazovanja podatkov.
11.	Dostopnost dokumentacije		
11.1		Dokumentacija o metodologiji	Opisno besedilo in sklicevanja na dosegljive metodološke dokumente.
11.2		Dokumentacija o kakovosti	Dokumentacija o uporabljenih postopkih za vodenje in oceno kakovosti.
12.	Vodenje kakovosti		Sistemi in okviri, ki so v organizaciji vzpostavljeni za zagotavljanje kakovosti statističnih proizvodov in procesov.
12.1		Zagotavljanje kakovosti	Vse uporabljene sistematične dejavnosti, ki omogočajo zaupanje, da bodo procesi izpolnjevali zahteve za statistične rezultate.
12.2		Ocenjevanje kakovosti	Splošna ocena kakovosti podatkov na podlagi standardnih meril kakovosti.
13.	Ustreznost		Stopnja, do katere statistične informacije izpolnjujejo sedanje in potencialne potrebe uporabnikov.
13.1		Potrebe uporabnikov	Opis uporabnikov in njihovih potreb glede statističnih podatkov.
13.2		Zadovoljstvo uporabnikov	Ukrepi za določanje zadovoljstva uporabnikov.
13.3		Popolnost	Stopnja, do katere so na voljo vse statistike, ki so potrebne.
14.	Natančnost in zanesljivost		Natančnost: približek izračunov ali ocen natančnim ali pravi vrednostim, ki naj bi jih statistika izmerila. Zanesljivost: približek začetne ocenjene vrednosti poznejši ocenjeni vrednosti.
14.1		Splošna natančnost	Ocena natančnosti, povezana z določenim nizom podatkov ali področjem, ki povzema različne komponente.
14.2		Vzorčna napaka	Del razlike med vrednostjo populacije in oceno take vrednosti, izpeljan iz naključnega vzorca, kar je posledica dejstva, da je oštevilčen samo podniz populacije.
14.3		Nevzorčna napaka	Napaka v ocenah raziskovanja, ki jih ni mogoče pripisati nihanjem v vzorčenju.
15.	Pravočasnost in točnost		
15.1		Pravočasnost	Časovno obdobje med dostopnostjo podatkov in dogodkom ali pojavom, ki ga opisujejo.
15.2		Točnost	Razpon časa med dejansko predložitvijo podatkov in ciljnim datumom, ko naj bi bili predloženi.

Številka	Koncepti	Podkoncepti	Opisi
16.	Primerljivost		Merjenje vpliva razlik v uporabljenih statističnih konceptih, merskih orodjih in postopkih pri primerjavi statistike med geografskimi območji ali v časovnem obdobju.
16.1		Primerljivost – geografska	Stopnja, do katere je statistika primerljiva med geografskimi območji.
16.2		Časovna primerljivost	Stopnja, do katere je statistika primerljiva ali združljiva v daljšem časovnem obdobju.
17.	Usklajenost		Primernost statistike za zanesljivo združevanje na različne načine in za različne rabe.
17.1		Usklajenost – medpodročna	Stopnja, do katere je statistika združljiva s statistiko, pridobljeno z drugimi viri podatkov ali statističnimi področji.
17.2		Usklajenost – notranja	Stopnja, do katere je statistika dosledna v določenem podatkovnem nizu.
18.	Stroški in obremenitev		Stroški, povezani z zbiranjem in pripravo statističnega proizvoda, in obremenitev za anketiranje.
19.	Revizija podatkov		Kakršna koli sprememba vrednosti v objavljeni statistiki.
19.1		Revizija podatkov – politika	Politika zagotavljanja preglednosti izkazanih podatkov, pri čemer se urejajo začasni podatki, ki so pozneje revidirani.
19.2		Revizija podatkov – praksa	Informacije o praksi revidiranja podatkov.
20.	Statistična obdelava		
20.1		Osnovni podatki	Karakteristike in komponente surovih statističnih podatkov, uporabljenih za urejanje statističnih agregatov.
20.2		Pogostost zbiranja podatkov	Pogostost zbiranja osnovnih podatkov.
20.3		Zbiranje podatkov	Sistematični proces zbiranja podatkov za uradno statistiko.
20.4		Potrditev podatkov	Proces spremljanja rezultatov urejanja podatkov in zagotavljanja kakovosti statističnih rezultatov.
20.5		Urejanje podatkov	Postopki obdelave podatkov za pridobitev novih informacij v skladu z določenim nizom pravil.
20.6		Prilagoditev	Niz postopkov, uporabljenih za spremembo statističnih podatkov z namenom njihove uskladitve z nacionalnimi in mednarodnimi standardi ali za odpravljanje razlik v kakovosti pri urejanju posebnih nizov podatkov.
21.	Opomba		Dodatno opisno besedilo, ki se lahko priloži podatkom ali metapodatkom.